

1 Timote

Tudunmɔɔ Pɔli ya sɛmɛ nizhiimɛ wemu tun Timote mu ge

Jagɔ mu we sɛmɛ we d'a tun wɛ?

Tudunmɔɔ Pɔli w'a we sɛmɛ we tun wu kalaapire Timote mu. Timote to wu bye Girɛki (Kapyegɛe 16:2). Wu nu jɛ Yawutu, wu mɛgɛ di jɛ Inisi, wu nule mɛgɛ di jɛ Loyisi (2 Timote 1:5). Wu ni Pɔli ya pinne Kile Jomɔ yɛɛ li wo jaraɗaa niɲehɛɲɛɛ pye. Wu kulo mɛgɛ ki jɛ Lisitiri na foro Likawuni fiige ki ni. Kee niɲaa wogo jɛ Turuki fiige ki niɲɛ ni (Kapyegɛe 16:1-3). Pɔli ya pa wu yaha kari Kile Jomɔ yɛɛ na Tesaloniki ni Korɛnte ni.

We sɛmɛ we kakana jɲɲɔ

Ali na li ta bɛ Timote jɛ Kile wo kapyebyii pii wo nɔhɔɔɛɛɛ, Pɔli ya lowaa le wu ni labye wu kabaɲa na, w'a bi wemu kaa le Timote kenɛ ni Efese kulo li ni ge (1 Timote 1:3). A w'i egilizi wu gbegelegazaana ni karamɔgɔ-kafinejuu pu wo jɲɲɔ cırı cırı wo kalaa kan wu mu.

Egilizi keree ya yaa na shɔɔnri shɔɔnrigana lemu na ge, a Pɔli di yee bɛ le sɛmɛ wu ni Timote mu (1 Timote 3:14,15).

Sɛmɛ wu kafila jɲgɔyɔ

1 Timote 1 Pɔli ya Timote shaari, na wu pye na wu kasɛɛgɛ yaha wuyɛ na karamɔgɔ-kafinejuu pu shizhaa na, wee Pɔli di bye wu mu jaha shɛshɛɛɛ.

1 Timote 2 N'a daa fεε bu puyε pinne egilizi ni tuun wekε ni, lemu p'a yaa na pye ge.

1 Timote 3 Egilizi wu nahagbaa fεε ni wu kapye-byii ni pu labye keree.

1 Timote 4 Pɔli ya samɔhɔɔ le Timote ni na wu pye naha sheshεεε nizaara pusamaa mu.

1 Timote 5–6 Pɔli ya Timote kalaa, na wu yeri nɔhɔεε ni naxhugoshaa ni buloo ni sipyii piiti-ilee wo keree shizhaa na.

Pɔli fɔ mujuu

¹ Nε Pɔli, Yesu Kirisa tudunmɔ, na saha ni wù Shɔvɔɔ Kilε wo jidaan, ni wù tadaŋa Yesu Kirisa wo jidaan ni; nε w'a we sεmε we yaa. ² Na wu tun mu Timote mu, mu wemu w'a pye nε ja ye pyaa pyaa n'a daa wu funɔɔ ni ge.

Wù To Kilε ni wù Kafɔɔ Yesu Kirisa ni, pu niime kan ma mu, p'i da jɔnɔɔ jaari ma na, p'i janiŋε kan ma mu.*

Karamɔgɔ-kafinεjuu

³ Ayiwa, nε nigariwo Masedɔni fiige ki ni, ba n'a yi jo waha ma mu wε, nε la ki jε m'a diin Efese kulo li ni. Bani sipyii pii pu jε wà piimu ya kalaa watii kaan sipyii pu mu ge, yi jo m'a yi waha pu mu xuuni na pu kee kalaa tuugo ke jɔ yaha. ⁴ Na pu ganha bu da puyε yaha da taashiine li wo kafilale yu, p'i da puyε kilee shenlεε wo tεhεnε baa cebootiritɔngɔ wo sipyii meyε na wε. Nakaara ye nigin pee jomɔ pe ya yirige. Pu jε Kilε jidaan wε, p'i ya se ni n'a daa wu bε ni naha na wε. ⁵ Pe yeri yeri jomɔ pe kaɔnɔɔ ki wa, kɔnhɔ taanjεεε di já ta pii sipyii

* **1:2** We duba we jε Kiricεen fɔ kangana.

pii ni. Kee taanηεεγε ke, zαφεεεεεε ni kee ya fòro, ni fungansaana, ni n'a daa can can wo. ⁶ Pii wa lee koo le na, na li yaha wà, na diin na ηunη baa kafila ye yu, na puyε piinηε. ⁷ Pu funηo ki ηε mε p'i puyε pye saliya karamogòbò. Ga, li can koo ni, ye pu wa yu, na sipyii pu kalaa keree kiimu ni fo na daa puyε na ge, puyε pyaa kii ya lee la shishiin kòri ce we.

⁸ Saliya wu kunni ya ηo, w'à lee ce; ga fo wù ba wu koro ηaari li ηaarigana na de. ⁹ Wèe ya li ce na jo saliya wa shishiin ya tenε sipyitiimεε kaa na we. Sipyikuuyo kaa na w'a tenε, ni n'a she fee, ni piimu pu ηε pu ya fyagi Kile na-ε ge, ni jurumupyii, ni Kile ηomεε cobaalaa, ni pii p'a Kile mεεε kyεεgi ge, ni piimu p'a pu tii ni pu nii gbuu ge, ni sipyigbuu pusamaa, ¹⁰ ni dòdò, ni namaa piimu ya puyε sinnεε ge, ni piimu p'a sipyii coni na bereε ge, ni kafinejuu, ni piimu p'a gari Kile na kafineyeηunηo taaan ge, ni kaa lemu bereε li ηε li ya saha ni kalaa can can wo wu ni-i ge. ¹¹ Kile Jozaama pemu kaa l'a le nε keηε ni ge, pee ni wee kalaa w'a foro. Masηo fò Kile wo nòrò wu kaa pee Jozaama p'a yu.

Pòli ya baraga taha Kile na wu cemε pu wuu na

¹² N'a baraga taha wù Kafò Yesu Kirisa na. Wee w'a fanha kan nε mu nε na we labye we pyi. W'a dà nε na, na nε lo na pye we labye we pyevò. ¹³ Nε wemu wu bi Yesu mεεε kyεεgi ge, nε wemu wu bi n'a daa fee pu ηaani ge, nε wemu wu bi Yesu fanri ge, ga lee be na Kile ya ηunηo ηaari nε na. Bani nε bi kii bereε pyi ki cebaara ni n'a daa baara funηo ni. ¹⁴ A Kafò di niimε nigbò tirige nε na. N'a daa, ni taanηεεγε kemu k'a daa Yesu Kirisa wo kariηεεγε ki ni ge, w'a yee kan nε mu. ¹⁵ Can jomò

pu ƚε pe, sipyii bεeri ya yaa pu sɔɔ pemu na ge: Yesu Kirisa ya pa koŋɔ puga ni, wu ba jurumupyii ƚuŋɔ wolo. Nε Pɔli w'a pye jurumupyii pu bεeri niguumɔ. ¹⁶ Ga lemu kaa na Kile ya ƚuŋɔ ƚaari nε na ge, lee li wa mε. Nε wemu w'a pye jurumupyii pu bεeri niguumɔ ge, Yesu Kirisa funŋɔ k'a pye wu wo loxulo li bεeri di jε nε ni, kɔnhɔ cabaya na, piimu na ba dà wu na, p'i ƚii sicuumɔ ta ge, nε bye pee mu ƚaha sheshεεε. ¹⁷ Tuun bεeri wo Saangbɔ we, wu da ga xhu wε, wa di ya wu ƚaa wε. Wee yε nigin pe wu ƚε Kile. Pεεŋε ni masɔŋɔ k'a dεri wu na gbee! Amiina.

¹⁸ Ayiwa, na ja Timote, tuduro te n'a da jo ma mu nime ge, tee ti wa mε: Sipyii p'a jomɔ pemu ta na yiri Kile yiri, na pu jo wèe mu we wu tuun wu ni mu shizhaa na ge, pee jomɔ pe pye ma tadaŋa, m'a mayε pɔ labye wu na, ma da yogo yu n'a daa wu kaa na. ¹⁹ La le mayε ni m'a n'a daa wu co xuuni ni fungɔnsaanŋa ni. Pii ya kee fungɔnsaanŋa ke she, a pee wo n'a daa w'i gyεεgi ba lɔhɔ kɔrɔ ma gyεεgi mε lɔhɔ ni wε. ²⁰ Namaa shuun wa ƚε wà na Imεnε ni Alekisandire. Pee namaa shuun wu bε ya pye pee sipyii p'a. Lee wuu na nε pee ƚɔ yaha Shitaanni mu wu pu kanha xuuni, kɔnhɔ p'i li cε na Kile mεkyεεgenε ya ƚɔ wε.

2

Kile ƚεerigana

¹ Ayiwa kaa nigin wemu nε fεnhε na zhaa ge, lee li wa mε jo y'a Kile ƚeri sipyii pu bεeri mu: Y'a ƚεrege nigbɔhɔ pyi; y'i da Kile ƚεeri kɔnhɔ w'i niime tirige sipyii pu na; y'i da baraga tεri wu na pu wuu

na. ² Y'a Kile ƚɛeri saannaa pu mu, ni sipyii piimu bɛeri tɔɔɔ ki ƚɛ fanha keree ki ni ge, kɔnhɔ wù já ƚaƚiƚɛ ta, wù ƚaha di ƚiƚɛ, wù da Kile pɛɛ, wù da wu koo li ƚaari ƚaarigazaana na sipyii pu ƚaha tãan. ³ Lee li wa ƚɔ, lee shiin li wa dan bɛ wù Shɔvɔɔ Kile ni. ⁴ Bani wu funɔɔ ki wa sipyii pu bɛeri di shɔ, p'i can wu cɛ. ⁵ Bani Kile nigin pe yɛ wu ƚɛ; susurodɛgɛmɛ nigin pe yɛ bɛ di ƚɛ Kile ni sipyii pu tɛ ni. Wee ƚɛ Yesu Kirisa, wee wemu w'a pye Adama pya ge. ⁶ W'a wuyɛ kan saraga na pye sipyii pu bɛeri wo jurumu saraa. Kile bi tuun wemu wii ge, ba wee ya pa nɔ wɛ, a wu lee pye na shɛ, na wu funɔɔ ki ƚɛ sipyii pu bɛeri di ƚuwuuro ta. ⁷ Lee wuu na, Kile ya nɛ pye yɛɛ pyevɔɔ ni tudunmɔ. Shi wemu ƚɛ Yawutuu-i ge, Kile w'a nɛ tun na nɛ wu wee shi wu kalaa n'a daa wu wo koo li ni, di Kile wo can wu shɛ pu na. Can nɛ yu mɛ yi mu dɛ; kafinɛyɛ bɛ wɛ!

Cɛɛ ya yaa na ƚaari Kile koo li ni ƚaarigana lemu na ge

⁸ Ayiwa, nɛ funɔɔ ki wa namaa p'a Kile ƚɛeri xuu bɛeri ni, ma pu keye yirige fugba we ni ni fungɔnsaanɔ ni. Lee ganha ba byi na taha loyire na, kelee ni nakaara ni wɛ.

⁹ Nɛ funɔɔ ki wa cɛɛ pu bɛ di da pu wo fàya yi leni yi legazaana na. Fàya yemu y'a da pu nɔhɔ tɔ ge, p'a yee leni. Pu ganha bu da da pu ƚuyɔ puu pɔganɔaa kii shi tuuyo na wɛ. Pu ganha bu da pu pushaga yalere pye sanni, kelee pɛɛwa kuun wɛ, p'i ganha ba fe wariƚɛhɛmɛ fàya fɛni wɛ. ¹⁰ Ga pu pushaga yalere ya yaa ti pye na kasaanɔaa pyi. Cɛɛ bɛeri w'a jo wu da Kile pɛɛ ge, lee w'a yaa

na byi. ¹¹ Lee kadugo na, cèe p'a yaa na cari cari puyε na kalaa wu kanduun ni, na puyε tirige, na niwegee shan. ¹² Nε funɲɔ wa nago cèe p'a kalaa kaan namaa mu n'a daa fεε pu tapinnεε ni wε, kelee na puyε yaha namaa ɲunɔfεε wε. P'a yaa na cari cari puyε na, na niwegee shan. ¹³ Bani Adama Kile ya fεnhε yàa ɲaha na, na na Awa yàa taha wà. ¹⁴ Shitaanni di ya fεnhε Adama faanna di wu piinnε wε. Awa w'a faanna ta na wee piinnε, a lee di ba ni ɲɔmεεyahana ni. ¹⁵ Ga Kile na ba cèe ɲunɔ wolo pu sege ki funɲɔ ni.* Kile na ba pu ɲunɔ wolo ni p'a sɔɔ na gori yaha n'a daa we, ni taanɲεεε ki ni, na puyε co, na puyε pye fεεfεε na yaha Kile mu.

3

N'a daa fεε pu wo ɲahagbaa fεε ɲaarigana

¹ Ayiwa, p'a jo na: «Wa bu da wu funɲɔ na ɲε wu wuyε kan, w'i bye n'a daa fεε pu wo ɲahagbaa fɔɔ, labye nizaama feni wufɔɔ ɲii ya foro.» Can wu ɲε wii! ² Lee wuu na n'a daa fεε ɲahagbaa fɔɔ ya yaa na pye sipya wemu w'a tii ge, jaagi baa fɔɔ, cee nigin cepoo, w'i já wuyε na, w'i tehεε yaha wuyε na keree bεeri ni. W'i bye torogazaana fɔɔ, wu da nabuun tirige wu puga. W'i da w'a kalaa kangana ɲaha cε. ³ Wu ya yaa na pye yagbagba, kelee kafugo fɔɔ wε. W'a yaa na pye ɲubenε fɔɔ, wu ganha da bye yokɔn, kelee wari lakuunɔ fɔɔ wε. ⁴ W'a yaa w'a jani wu kpɔɔn na, wuyε pyaa nagoo di da wu ɲɔmεhεε con, pu da baraga tɛri wu na.

* **2:15** Kariɲεεε ɲɔmεε Nilεε l'a yi yu na dahala na Ja wa na ba se cèe wo sege ki funɲɔ ni wemu na ba bye konɔ Shɔvɔɔ ge.

⁵ Lee be we, sipya wemu ya já wu puga na we, dii weefɔɔ di da já n'a daa fee mara maragazaana na we? ⁶ Wu ya yaa na pye n'a daa fɔɔ nivomɔ we, lee be we tabaara na já jé wu ni, lee funɲɔ ni kiiri na do wu ɲunɲɔ ni ba w'a to Shitaanni ɲunɲɔ ni we. ⁷ Piimu ɲe Kiriceen we, pee be ya yaa na wufɔɔ mesaanja yu, kɔnhɔ pu ganha ba zɔjuuro ni fanhara tɛri wu na, wu ɲehɛ wu ba jo Shitaanni wo tifuugo ki na we.

Piimu p'a nahagbaa fee pu tɛri labye wu na ge

⁸ Ayiwa, piimu p'a n'a daa fee pu wo nahagbaa fee pu tɛri ge, pee be ya yaa na pye see sipyii. Pu ganha ba kafila shuun yu we. Pu ya yaa na pu fanha ɲehɛ yagbaya yiri we, p'i ya yaa na naafuu shaa tifirebaara ni we. ⁹ Kilɛ ya can wemu jo pu mu ge, p'a yaa na dà wee na, na gori yaha wu na ni fungɔnfige ni. ¹⁰ P'a yaa na fɛnhɛ pu taanna taanna wii xuuni jaagi xuu wa bye w'i ya ta pu na we, wee tuun wu ni p'i na pu le labye wu ni. ¹¹ Pu bu da cèe, pu be ya yaa na pye see sipyii. Pu ganha bu bye cèe piimu ya sipyii meye kyɛɛgi we. P'i tɛhɛnɛ yaha puyɛ na keree beeri ni. P'i bye ɲɔmɛhɛɛ fee keree beeri ni. ¹² Namaa piimu p'a nahagbaa fee pu tɛri ge, pee be ya yaa pu pye cèe nigin nigin cepee. P'i da pu na pu nagoo biini xuuni, na pu kpɔnhɔɔ sipyii beeri co cogazaana na. ¹³ Piimu p'a pu wo labye wu pyi wu pyegana na ge, pee na ba baraga ta, na lowaa ta n'a daa wu ni Yesu Kirisa wo kariɲɛɛgi ki ni.

Kilɛ koo li ɲmɔhɔɔ t'a foro kpɛɛngɛ na

¹⁴ Ayiwa Timote, ne kundi wa we semɛ we tunni ma mu. Ga ne giin jo ne be wa da mɔ di she ma yiri

wε. ¹⁵ Lee bε na, nε we tunni ma mu kɔnhɔ di ba dεrεε mɔ di ya shε wε, m'a yaa m'a lemu pyi Kilε wo kpɔɔn li sipyii pu tε ni ge, m'a lee cε. Kilε wemu wu wa jɔi na ge, wee wo n'a daa fεε pu jε lee kpɔɔn li wo sipyii. Pee pu jε n'a daa wu wo can wu tidinje, ni wu juziginε. ¹⁶ Nakaara baa, wεe wo Kilε koo li ηmɔhɔrɔ t'a sii tii pεε.

W'a pye ba sipyiyawyii jε wε.
Fεfεrε Munaa ya li shε na w'a tii,
a mεlekεε bε di wu ja.

Wu keree ki Jozaama ya jo
shi wu niηε ni koηɔ ke kabaya ye bεeri na,
a sipyii pii di dɔ wu na.

A Kilε di wu yirige durogo,
na shε wu le nɔɔrɔ ni fugba we ni.

4

Karamɔgɔ-kafinεjuu pu wo keree

¹ Ayiwa, Kilε Munaa l'a yi yu na finnε wù mu na koηɔ taaxɔɔ ni, pii na ba n'a daa wu koo li yaha, na daha nafaanra fεε pii feni. Pee wo kalaa we di jε Shitaanni wo. ² Karamɔgɔ-kafinεjuu, shuun shuun jovεε p'a, kakuuyo y'a piimu wo zɔɔɔ ni fo na pu wɔ ba na tasogonɔ jε-ε ge, pee pu da ba pu faanna, na pu piinje. ³ Pee sipyii pii ya n'a daa fεε pu kalaa na li ya jɔ sipyii p'a puyε leηεε wε. Na yaliye ya bε shεε na yee bε ya yaa p'a yi li wε. Na ta Kilε d'a yanmuyɔ bεeri yàa, piimu pu jε jɔmεhεε fεε, pu d'a can wu bε cε ge, pee ba da yi li, pee di baraga taha wu na. ⁴ Yaaga bεeri Kilε ya yàa ge, yi bεeri y'a jɔ. Wεe ya yaa na yalige ka shishiin tuugo shege wε. Li tεhεnε li jε wù ba da ki li, wù baraga taha Kilε na. ⁵ Bani

yaaga bεeri wèe da lii ge, Kile ma kee pye fεεfεε wu jomɔ pe ni wèe wo Kile-ɲεrεge ki baraga ni.

Kirisa wo kapyebye nizaama

⁶ Ayiwa Timote, ma bu já kii keree kii shε cebooloo n'a daa fεε pu na, ma na ba bye Yesu Kirisa wo kapyebye nizaama. Ma na ba li shε lee funɲɔ ni na m'a kalaa xuuni n'a daa wu jomɔ pu ni. Kalaa can can wo wemu wo koo m'a ɲaari ge, na m'a kalaa lee koo li bε ni xuuni. ⁷ Ayiwa, kafilalε wemu wu ɲε wu ya foro Kile ni-i ge, ni ɲunɲɔ baa jomɔ pe, ma ba yee nuri wε. Ga ta mayε taanni Kile ɲii fyaara ni, m'a dee lee na. ⁸ Na ma ceepuuro taanni yatɛnwaya ni, lee wo kaɲɔɔ wa keree kii ni. Ga na mayε taanni Kile ɲii fyaara ni lee ya keree bεeri ɲɔgi. L'a wèe ɲiɲaa ɲɔgi ke koɲɔ ke na, na wèe ɲiga bε ɲɔgi. ⁹ Jomɔ pe n'a yu yee mu ge, p'a sii tii fiinne, sipyii bεeri ya yaa na sɔɔ pu na. ¹⁰ Ayiwa, lee wuu na wèe ya kapyenεε pyi, na yogo tunni, bani Kile ɲii wo wu ɲε wèe tadanɲa. Wee w'a pa Adama nagoo pu bεeri shɔ, piimu kunni p'a dà wu na ge.

¹¹ Ta kii keree kii yu m'a wari pu mu, ma da pu kalaa ki ni. ¹² Ma ganha da wa shishiin yaha wu ma fanha na ma ɲε nɔhɔcεrεε wε. Ga ma jogana li yaha l'i bye n'a daa fεε pu mu ɲaha sheshεrεε, ni ma ɲaarigana li ni, ni ma taanɲεεge ki ni, ni ma n'a daa wu ni, m'a funɲɔ fiinne, kɔnhɔ n'a daa fεε pu da ma taanni. ¹³ La le mayε ni ma da Kile Kafila wu kalaa sipyii pu mu, ma da pu yeri, ma da pu kalaa yani di ba shε wà ge. ¹⁴ Kile ya loolodaa lemu kan ma mu m'a wu labye wu pyi ge, ma ganha bu lee yaha kadugo yiri wε. Kile w'a lee loolodaa li kan mu mu. N'a daa fεε pii na w'a yee ɲaha shε p'a pa jo

mu mu. Wee tuun wuyε pyaa ni, egilizi jahagbaa fεε p'a pu keye taha mu na, na Kile jεeri mu mu. ¹⁵ La le mayε ni ma da wee labye we bεeri pyi m'a jɔgi, m'a mayε kan wu mu xuuni; kɔnhɔ pu bεeri di li ja na m'a se jaha na Kile labye wu ni. ¹⁶ Hakili yaha ma jaarigana li na, m'a hakili yaha ma kalaa pyegana li be na! La le mayε ni m'a kii kapyenεε kii co ni keye shuun ni! Lee bu bye, ma na ba mayε jɔjɔ wolo, piimu be pu wa ma jomɔ pu nuri ge, ni pee be.

5

Timote yaa na lemu pyi n'a daafεε pu bεeri mu ge

¹ Ma ganha bu da kafilawa jo ni egilizi nɔhɔle wa shishiin ni wε, ga wu yeri ni loxulo ni ba ma to jε wε. Ma da leveε pu be yeri lee yurigana li na ba ma cebooloo jε wε. ² Ma da celeε pu yeri ba ma nii jε wε, ma da cepiire ti yeri ni tiime ni ba ma ceboroshaa jε wε.

Naxhugoshaa tεgεgana

³ Cεe piimu wo namaa ya xu, sipya wa shishiin di jε pu shizhaa na-ε ge, m'a kasεεge yaha pee na. ⁴ Ga nagoo bu da naxhugoshɔ wemu mu, kelee jabiye, tee nɔhɔpiire t'a yaa na fεnhε na Kile jɔi fyaara taanni, p'i pu sefεε pu tεge. Pu sefεε p'a lemu pye pu mu ge, p'i da lee foo tɔni pu mu. Lee l'a dan Kile ni. ⁵ Naxhugoshaa piimu pu jε tεgevɔɔ ya sii pu na can na-ε ge, pee ma Kile pye pu tadanɔ, na wu jεeri canɔ ni piige, kɔnhɔ wu pu tεge. ⁶ Ga naxhugoshaa piimu p'a puyε yaha ke konɔ ke wo jidaan keree ye na ge, pee ya xu na xɔ, ali na pu

yaha pu na ƚε bε ƚi na. ⁷ Ayiwa, ta sipyii pu kalaa kii keree kii ni, kɔnhɔ pee cɛe pu da lee koo li ƚaari, jaagi xuu wa ganha bu ba da pu na wε. ⁸ Sipya wemu bu bye wu ya kasεεge yaha wu puga shεεn na wε, pu da jo wu kpɔɔn shεεn susu na wε, weefɔɔ ya foro n'a daa wu ni fεεfεε, ali wemu bε ƚε Kiricεn wε, wee bε ya pɔrɔ weefɔɔ na.

⁹ Naxhugoshaa piimu p'a yee kelεε gbaara ta, p'i ya ta gbaya yatii je nige wε, fo na puyε yaha ná nigin na ge, pee wo mεyε y'a da já ga, kɔnhɔ n'a daa fεε pu da pee tεri. ¹⁰ P'a yaa pu ta bε sipyii bεeri ya pu cε pu kapyegee nizaanɔaa funɔɔ ni. P'a yaa pu ta na pu nagoo biini na ƚɔgi. P'a yaa pu ta pu bi nabuun tirige pu piyεyε, na pu kemεε xuuni. N'a daa fεε piimu pu bi se pu yiri ge, p'i da pu na bi pee tɔɔyɔ jii,* na kanhama fεε tεri, na kasaanɔaa tuuyo bεeri pyi. ¹¹ Naxhugoshaa piimu pu ƚε pu sanha lε-ε ge, ma ganha bu pee mεyε ka wε. Bani na saha ni ke kɔɔɔ ke la keree ni, pu funyɔ y'a ma bye gbajiire na, kee la k'a ma fanha tɔ Kirisa wo kapyenεε ki na pee mu. ¹² Lee funɔɔ ni, p'a kiiri shan puyε ƚunɔɔ ni; bani p'a bi ƚɔmεε lemu lɔ na pee na da kapyenεε pyi Kirisa yε nigin mu ge, p'a lee kyεεgi. ¹³ Lee bu bye p'a kapyenεε she, na diin na ƚaari piyεyε yi tε ni. Pu da daa lee yε na wε, p'a diin na kafilanɛhεmε yu, na pu ƚɔyɔ leni sipyii keree ni. Yemu ƚε nijoyɔ wε, p'a ganha na yee bεeri yu. ¹⁴ Lee wuu na naxhugoshaa piimu pu ƚε pu sanha lε-ε ge, nε funɔɔ wa p'i guri gbaya ya je sanha, p'i nagoo ta, p'i pu puga shεεn co xuuni; kɔnhɔ wu pεn

* **5:10 Tɔɔyɔ jii:** Yawutuu mu, ma bu jo m'a nabun wemu ƚunɔɔ ciri ni fundanga ni, m'a baraga bε taha wu na, m'a wu tɔɔyɔ je.

wu ganha bu da kaa la shishiin ta wù na wu wù jaagi wε. ¹⁵ Bani pee cèe pii ya n'a daa wu yaha na xɔ, na daha Shitaanni fɛni. ¹⁶ Naxhugoshaa pii bu da n'a daa fɔɔ wa kaban, weefɔɔ wu pee tɛgɛ; tee tuguro ti ya yaa pu tee taha n'a daa fɛɛ pu na wε, kɔnhɔ naxhugoshaa piimu pu ɲɛ wà tɛgɛvɔɔ baa ge, n'a daa fɛɛ p'i já yere ni pee ni.

Y'a baraga tɛri n'a daa fɛɛ ɲahagbaa fɛɛ pu na

¹⁷ Egilizi ɲahagbaa fɛɛ piimu p'a pu wo labye wu pyi wu pyegana na ge, pee ya yaa ni pɛɛɲɛ tɛhɛɛ shuun ni. Piimu susu p'a kanhama pu xu na yɛɛ li pyi, na sipyii pu bɛ kalaa ge, pere. ¹⁸ Bani l'a ka Kilɛ Kafila wu ni na: «Ma bu nù yaha wu shinma tanhana tanhana wu pya di foro, ma ganha bu wu ɲɔ pɔ wε.»* L'a ka bɛ sanha na: «Kapyebye ya yaa ni wu saraa ni.»* ¹⁹ Wa bu egilizi ɲahagbaa fɔɔ wa jaagi kaa la na, ma bu sɔɔ wee jaagi wu na wε, fo sipyii shuun kelee taanri bɛ bu shɛ da li sɛɛri. ²⁰ Piimu p'a kori yaha jurumu na na byi ge, ta pee wo nahama pu yu pu na sipyii pu bɛɛri niɲɛ ni, kɔnhɔ pusamaa ba kee ɲaa, pu da fyagi kee shi bye na.

Pɔli wo yɛri yɛri jomɔ

²¹ N'a da yi jo waha ma mu, Kilɛ ni Yesu Kirisa wuu na, ni w'a mɛɛkɛɛ piimu ɲaha bulo ge, jo ma la le mayɛ ni, ma da kii ɲɔmɛhɛɛ kii bɛɛri koo ɲaari; ma ganha bu wa pɔɔɲɔ wa na wε, ma ganha bu wa wolo wa ni kii keree kii funɲɔ ni wε. ²² Ma ganha bu keye gburogi daha sipya wa shishiin na, m'a duba pye wu mu m'a egilizi wu kapyɛɲɛ le wu

* **5:18** Dutɛɛnɔmɛ 25:4 * **5:18** Luka 10:7

keɲɛ ni wɛ. Ma ganha bu binne ni wa ni wu jurumu na wɛ. M'a ma fungɔngɔ ki yaha ki nivige di bye.

²³ Ma ganha ba lɔhɔ yɛ gbuu wɛ. M'a yaa m'a duven dɔɔni gbuu ma layara ti wuu na, ni yama tɔntɔngɔɔ kisaɲaa bɛ wuu na.

²⁴ Ayiwa, pii wo jurumu wa ɲaa kpɛɛngɛ na na fiinɲɛ, na ta w'à li cɛ xɔ, na kiiri na ba gɔn pu na; ga pii di wa wà pee wo wu da ga já jɛ ni kurogo bɛ wɛ. ²⁵ Mu pii wo kapyegee nizaanɲaa kii bɛ wa ɲaa kpɛɛngɛ na na fiinɲɛ. Ali kiimu bɛ ki ɲɛ ki kaa ya jeni tɔvuyo na-ɛ ge, ki bɛ ya já kori yaha ɲmɔhɔɔ ni wɛ.

6

Buloo ya yaa na baraga ɛri pu kafɛɛ na

¹ N'a daa fɛɛ piimu pu ɲɛ buloo ge, pu bɛɛri ya yaa na kaseɛge ta pu kafɛɛ na, na baraga ɛri pu na xuuni, kɔnhɔ sipyii pu ganha bu da da Kile mege kyɛɛgi, p'i da wù wo kalaa wu fanri wɛ. ² Piimu wo kafɛɛ pu ɲɛ n'a daa fɛɛ ge, pee bɛ ganha ba pu kafɛɛ pu cɛɛɲɛ na bani pu bɛɛri ya pye cebooloo wɛ dɛ! Ga p'a yaa p'a kapyɛɲɛ pyi pu mu ni pu fanha bɛɛri ni, bani piimu mu p'a kapyɛɲɛ ki pyi ge, n'a daa fɛɛ pu ɲɛ pii, pu bɛ pu ɲɛ Kile wo taanɲɛge ki ni.

Karamɔgɔ-kafinejuu ni naafuu can can wo we

M'a yaa m'a sipyii pu kalaa lemu ni, ma da li yu m'a wari pu mu ge, lee li wa mɛ. ³ Sipya watii ba sipyii pu kalaa kalaa watii ni wemu ni wù Kafɔɔ Yesu Kirisa wo fɛfɛɛɛ jomɔ pu ɲɛ nigin wɛ, kelee wemu ni Kile koo li ɲɛ nigin wɛ ge, ⁴ tabaara fɔɔ wu ɲɛ weefɔɔ. Wu ya yafin bɛ cɛ wɛ. W'a ɲɛri ɲuɲɔ

baa nakaara fɔɔ. W'a ganha na yoyo kɔɔn ɲuɲɔ baa jomɔ ye wuu na. Kee keree kii k'a ma ni ɲepɛnwaa ni, ni yoyo, ni shɛhɛɛ, ni fungɔnkuuyo, ni nakaara nixhɔganhara. ⁵ We wa shishiin hakili ɲɛ wuyɛ mu pii sipyii pii ni wɛ. Pu ya can cɛ nige wɛ. N'a daa wu koo l'a ɲɛri pee mu naafuu sha koro.

⁶ Uun, Kile ɲii fyaara ti kunni ɲɛ ni kuduungbɔ ni sipya mu, wemu wo kenɛ yataya y'a wu tinni ge. ⁷ Bani wɛɛ wa shishiin ya pa ni yaaga ni ke koɲɔ puga ke ni wɛ, wu niguriwuu di wa da guri ni yaaga ni wɛ. ⁸ Lee wuu na, wu bu ja na wu ɲɔlige, ni wu faleye taa na xɔ, lee ya yaa li wu yaa. ⁹ Ga piimu p'a gilee naafuu fɛɛɛ fɛni ge; puyɛ pyaa wo lakuuɲɔ ni ɲuɲɔ baa ɲidaan, yee yi ma bye tifuugo na pu co, na bɔɔngɔ shan pu ɲuɲɔ ni, na pu kyɛegi fɛɛfɛɛ. ¹⁰ Bani wari la ki ɲɛ kakuuyo tuuyo ye bɛɛri wo niɲɛ. Wari lakuuɲɔ ya jɛ pii ni, a p'i biin, na n'a daa wu koo yaha, na kanhama nigbɔ shan puyɛ ɲuɲɔ ni.

Ɔɔli ya yeɛri yeɛri jomɔ pemu kan Timote ye pyaa mu ge

¹¹ Ga mu Timote wemu wu wa Kile wo kapyebyii pu ni ge, mu wu laraga kɔn kii keree kii bɛɛri na. La le mayɛ ni m'a gori yaha tiime ni, ni Kile ɲii fyaara, ni n'a daa, ni taanɲɛɛgɛ, ni loxulo, ni ɲubenɛ. ¹² Yogo ke m'a dumni n'a daa wu funɲɔ ni ge, la le m'a se ta. ɲii sicuumɔ pe pu ɲɛ pu ya xhuu-i ge, m'a pee ta. Lee wuu na Kile ya ma yiri. Wee kafilasaama we ma bɛ ya jo na ma wo n'a daa wu shɛ. Lee ya pye sipyii niɲɛhɛmɛɛ ɲii na. ¹³ Ayiwa, Kile wemu w'a yanmuyɔ yi bɛɛri munahaa le ge, wee wa wu sɛɛri ni Yesu Kirisa

wemu w'a jo gbafeɛɛɛɛ Pɔnsi Pilate nii na, na can jo wu mu ge. N'a da yi jo waha ma mu ¹⁴ jo kapyegeee kiimu kaa l'a le ma keɛ ni ge, la le fe ganha bu da ma na we, jaagi xuu be ganha bu da ma na we, fo na she no wu Kafɔo Yesu Kirisa cabaɲa ki na. ¹⁵ Wu paduun ga ba no, Kile ye pyaa k'a da wu yaha ba. Saannaa pu beeri wo Saan wu je wii, ni kafeɛ pu beeri wo Kafɔo. Wee wu je Kile nigin pe we, na je fanhaya yi beeri fɔo ni masɔɲo fɔo wu ye pe. ¹⁶ Wee ye nigin pe wu je wu da ga xhu we. Xuu wemu ni w'a tiin ge, wee xuu wu wo kpeɛnge ki bele funɲo ni, sipya wa shishiin da ga ja gbara wu na we. Sipya wa shishiin nii sanha daha ja wu na we, sipiyawyii la shishiin nii di wa da ja daha be wu na we. Masɔɲo ni sefeɛɛɛ ti je wu wuuro tɛhene baa fo gbee. Amiina.

N'a daa fe naafuu fe wo nibyii

¹⁷ Ayiwa, ke koɲo ke wo naafuu wu wa sipyii piimu mu ge, yi jo waha pu mu na pu ganha ba noɲsanga pyi we. Na pu ganha bu wee naafuu wu pye pu tadanja we, bani wee ya xhuu; ga pu Kile pye pu tadanja. Wee w'a yaɲmuyɔ yi beeri kaan we mu na jeheɲi, koɲo wu ja fundanga ta. ¹⁸ Yi jo pu mu na p'a kasaɲaa pyi, na pu pu kapyegeee nizaɲaa yaha k'i jehe; p'i keɛ mugi pu yataya na, pu da pu keɛ yaɲmuyɔ ya kaan sipyii pu mu. ¹⁹ Pu ba lee pyi, pu na ba naafuu nigbo ta puyɛ naha na jiga na, naafuu wemu w'a no w'i ya gyeeɛgi be-ɛ ge. Lee funɲo ni pu da ba jili sicuumo can can wo ta.

Pɔli kurogo jomɔ

²⁰ Timote, kaa lemu l'a le ma keɛ ni ge, lee mara no. Mayɛ tɔnha ke koɲo ke wo noɲo baa jomɔ pe na,

ni kafinƳƳƳ laƳƳ nakaara jomɔ pu na. ²¹ Sipyii pii p'a
yu na pee ya wee laƳƳ wu ta. Pee ya piin na foro n'a
daa wu koo li ni.

Ayiwa, KilƳƳ wu niimƳƳ kan yi mu.

KARINĒĒGE NŌMĒE NIVONŌ
New Testament and Shorter Old Testament in
Senoufo, Mamara

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mamara S noufo (S noufo, Mamara)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

  2014-08-10, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

85728ed7-78f8-58e8-8967-0e976c0c2423